

АКАДЕМИЯ на МВР

Факултет ПОЛИЦИЯ

Специалност: ЗАЩИТА на НАЦИОНАЛНАТА СИГУРНОСТ

Дисциплина: ВИСОКОРИСКОВИ ОПЕРАЦИИ

Задочно 2022/2023, 2 курс, 3 семестър

РЕФЕРАТ

НА ТЕМА:

**Същност на високорисковите операции
и действия при барикадира ли се лица.**

Преподавател: доц. д-р Марин Станчев

Студент: Георги Сачков

Факултетен № МССТ 6390

gogors@abv.bg

0884 322 733

СОФИЯ 2023 г.

Съдържание

1.	Увод.....	1
2.	Обезвреждане на барикадирани се лица	2
3.	Общи положения на процеса барикадиране	5
4.	Операция обезвреждане на барикадирани се лица характеристика	6
5.	Система за разузнаване	10
6.	Ред за подготовка на операцията	12
7.	Анализ и оценка на обстановката	13
8.	Видове оценки	13
9.	Формулиране на варианти за действие (концепции , замисли)	15
10.	Дейност на ръководителя на специализираното тактическо звено	17
11.	Видове шурмуване	18
12.	Условия за успех на шурмуването	19
13.	Мерки за контрол	20
14.	Техники за придвижване на тактическата група към обекта	22
	Заключение	23
	Библиография – Използвана литература	24

УВОД

Службите на МВР ежедневно се сблъскват със съпротивата на различни правонарушители и заплахи от твърде разнообразен характер. Дейността по защита на националната сигурност и обществения ред, противодействие на престъпността, защита на правата и свободите на гражданите и опазване на техния живот, здраве и имущество, охрана и контрол на държавната граница се осъществява от хора, които всекидневно рискуват живота и здравето си.

Противодействието на лица, които поради психически, икономически, социални или други причини предизвикват инциденти от различно естество, съпроводени със съпротива и непосредствена заплаха за живота на невинни граждани е въпрос, разглеждан от полицията с твърде повишено внимание за риска и безопасността на населението като цяло.

Определение: комплекс от съгласувани и взаимосвързани по цел, задачи, място и време специални тактически действия, провеждани по единен замисъл и план от формиранията на прилагащите закона институции, самостоятелно или във взаимодействие с други държавни органи.

Проблемен момент е терминологията, съгласуване на действията-не винаги е постижимо, но е желателно при операциите. Без да се отрича изцяло използваното определение за операция, трябва да отбележим, че то е напълно вярно за някои операции - детайлно планираните специални операции.

Обща дефиниция на високорисковите операции - действия на прилагашите закона институции за изпълнение на задачи по неутрализиране на конкретни заплахи за обществения ред.

Видове и форми на високорисковите операции възможни са много класификации на високо рискови операции, по различни признаци - използвани способности, време за подготовка, йерархично ниво, задачи и др.

Основна класификация, която има значение към момента в практиката, е в зависимост от вида на обекта и целта на намесата:

Целта на намесата: по този признак операциите се класифицират като:

- задържане на въоръжен извършител на престъпления;
- обезвреждане на барикадирали се лица;
- освобождаване на заложници;
- реагиране при заплахи за взривяване и използване на други общоопасни средства или след тяхното използване;
- антитерористични и контртерористични;
- възстановяване на обществения ред при безредици;
- освобождаване на незаконно заети обекти;
- охрана и отбрана на обекти при кризисни ситуации и конфликти в зависимост от йерархичното ниво на организационните структури - общи и частни.

Операцията на най - високо ниво йерархично се определя, като обща.

Операцията на ниво подчинени организационни единици - частна.

Могат да се разделят и на - екип, група, отряд.

В зависимост от основните задачи, които се решават, оперативно се класифицират като:

- тактически,
- за поддръжка,
- за осигуряване
- разузнавателни,
- за отвлечане на вниманието,
- за осигуряване на безопасност,
- логистични и др.

Според характера на основната дейност на прилагашите закона институции, в хода на проверка на операцията:

- операции, провеждани в хода на оперативно издирвателната дейност
- операции, провеждани в хода на охранителната дейност

Според мерките за скриване на тактическите действия по време на подготовка и провеждане на операцията биват:

- скрити(секретни)
- явни
- демонстративни

2. Обезвреждане на барикадирали се лица

План на операцията:

- Щаб и описване на случая;
- да се отметне дали са въоръжени и криминално проявени;
- цел на операцията;
- задача - видео и звуково записване, уведомяване на екипите;
- сили;
- въоръжение по ЩАБ оръжие;
- задържането - денем/нощем;
- планиране и организиране на подготовка на силите и средствата;
- реализиране на операцията;
- приключване на операцията;
- оценка и анализ - НОРД;
- използване на оръжие по ЗМВР;
- карта;

Разстановка на силите - Ръководител на операцията и заместник:

- разпределение на екипите и снайперисти;
- резервни сили;

Допълнително със СОБТ - спец. отр. борба тероризма

+ осигуряване на необходимите автомобили.

Пристъпване към:

- 1 етап – разузнаване.
- 2 етап – подготовка.
- 3 етап – провеждане.
- 4 етап – приключване.

3. Общи положения на процеса барикадиране.

За да се осъществи барикадирането, задължително условие е наличието на обект, който може да бъде използван за прикритие или укритие. Най-често барикадирането се осъществява в сгради или помещения, но има случаи, когато се извършва в транспортни средства - автомобили, самолети, кораби. Трябва да стане ясно, че операциите за обезвреждане на барикадирали се в транспортни средства изискват специфична подготовка и екипировка, която е налице в тясноспециализирани тактически звена.

От най-голямо значение са населените места, тъй като над 90% от инцидентите са там. Върху действията на полицията оказват влияние както размерите, формата, разположението, планирането и видът на застрояването, така също и условията на местността в околностите на

населеното място. В зависимост от броя на населението населените места, както знаем, могат да бъдат големи, средни и малки. Колкото е по-голямо населеното място, толкова контролът върху него е по-труден, а възможностите за осигуряване безопасност на гражданите при инциденти са пониски.

Наличието на голяма плътност на застрояването ограничава движението с автомобили, а понякога и пеш. Оградите, „слепите“ улици, бараките и други постройки затрудняват не само придвижването, но и наблюдението, стрелбата, ориентирането и избора на места за разполагане на силите и средствата, борбата с пожарите и ликвидиране на последствията от взривявания и използване на други опасни средства.

Използването на оръжие винаги е свързано с опасност от поразяване на странични лица и разрушаване (повреда) на имущество. Тук най-голямо опасност има, когато граждани се намират в непосредствена близост до сградите или в помещения до прозорци и врати, тъй като в този случай пораженията ще се засилят значително от счупени стъкла, откъртена мазилка и други. Възможностите от пожари, аварии на системите на електроснабдяване, водоснабдяване и канализация са големи.

По-гъстото застрояване създава и по-добри условия за маскировка, укриване от наблюдение и използване на огнестрелно оръжие. При порядко застрояване изброените условия за водене на тактически действия са по-малко значими. От голямо значение за тактическите действия в населено място са сградите и други съоръжения - електропроводи, водопроводи, паропроводи, промишлени съоръжения и други.

Най-важните параметри на сградите, свързани с инцидентите с барикадиране, са техните размери, етажност, превишаване на височините над околността, околните сгради, типът строителство, строителните материали, от които са изградени, връзката с комуникационните системи, съоръженията за придвижване в сградата (стълбища, асансьори, ескалатори и други), населеността, планировката на сградата (разположение на помещенията), входовете и изходите (основни и аварийни). Широките и дълги сгради изискват повече време за придвижване около тях, повече сили, средства и време за тяхната охрана, блокиране, издирване на престъпници и други хора. Високите сгради са сериозна пречка за водене на наблюдение и стрелба. Ако превишават значително околността, високите сгради са добри места за наблюдение и използване на огнестрелно оръжие.

Когато се провеждат тактически действия върху сгради, голямо значение има формата и материалът на покрива:

- плоските покриви дават възможност за кръгово наблюдение и стрелба, за стоварване (товарене) на хора и товари с вертолети, както и за разполагане на съоръжения и хора;

- наклонените керемидени, ламаринени и други покриви са опасни за каквито и да било действия върху тях, особено при влажно време;
- високите, многоетажни сгради затрудняват евакуацията и проникването на горните етажи.

Както изброените, така и други по-детайлни характеристики на сградите и съоръженията (поради тяхното многообразие) изискват подробна и задълбочена оценка от ръководителите на екипи, групи и операции при определени действия.

4. Операция обезвреждане на барикадирали се лица характеристика.

Този вид операция представлява съвкупност от съгласувани и взаимосвързани по цел, задачи, място и време действия, провеждани по определен ред и план от полицейски формирования, самостоятелно или във взаимодействие с други държавни органи, за пресичане на действия на лица, които, за да избегнат законно задържане, поставят определени условия за предаването си.

Изолиране на района.

Изолирането на района на инцидента е задача от първостепенно значение за полицейските сили при ситуации с барикадиране. По този начин се осигурява безопасността на живеещи и работещи в района граждани. Района се изолира с така наречения „двоен пръстен“ – вътрешен и външен периметър. Предимно е известно местоположението на барикадиралите се, което позволява да се прилага тактическият способ „обкръжаване“ за формиране на вътрешен периметър. Той се изгражда от позиции на екипи, които осигуряват:

- добър обзор и обстрел;
- надеждно прикритие и маскировка;
- сигурна връзка, взаимодействие и безопасност при използване на оръжие;
- възможности за бързо прегрупиране и скрита подмяна на състава при необходимост.

Позициите на тактическите екипи обикновено се разполагат около обекта на разстояние, което позволява ефективно използване на оръжието и помощните средства (химически вещества, бронирани машини и други). Ако инцидентът е ограничен в отделен апартамент или помещение и барикадиралите се нямат огнестрелно оръжие, вътрешният периметър трябва да изолира съседните етажи и апартаменти, както и възможните изходи от помещението.

Проучване.

За изпълнението на този етап се включват всички възможни източници на данни за обстановката. Това гарантира пълнота на данните и качество на анализа на резултатите. Разузнавателният етап може да се раздели на следните фази:

- събиране на данни за обстановката;
- систематизиране и оценка на данните;
- съставяне (формиране) на разузнавателна информация;
- разпространяване на разузнавателната информация.

В първата фаза се формира система за разузнаване и целенасочено започват да се събират данни за елементите на обстановката, които имат значение за операцията.

Във втората фаза данните се систематизират по елементи на обстановката - обекти; топографска и инфраструктурна характеристика и прочие. Те се подлагат на критичен анализ за определяне на тяхната важност.

Като цяло разузнаването се заключава в организираното използване на способите за тактическо и агентурно разузнаване:

- наблюдение;
- подслушване;
- фотографиране;
- разпит на задържани съучастници;
- разузнавателни беседи с жители от района на операцията;
- изучаване на документи;
- провеждане на демонстративни действия за проверка начина за действие или откриване точното местоположение на нарушителите.

Екипът за водене на преговори също придобива важна информация, която трябва да бъде незабавно анализирана 5.

Извършване на преговори.

Преговорите при една операция на барикадиране обикновено имат три фази:

- овладяване;
- същински преговори;
- развръзка.

Воденето на преговори е изключително трудно, тъй като преговарящите представят противоположни интереси. Трудности в работата на преговарящите възникват и поради спецификата на общуването с престъпници. В този смисъл полицейските служители прилагат широк арсенал от методи за комуникативен натиск:

- ултимативни искания;
- ултимативни срокове;
- високи претенции;
- избягване на конкретни предложения;
- заблуждаващи акценти при излагане на своята позиция;
- принижаване и унижаване личността на другата страна в преговорите;
- заплахи, отклоняване и отказване от постигнати споразумения, двоен стандарт при тълкуването им;
- опасност от отмъщение и прочие.

Характерна особеност е, че при разговора с барикадиралия се трябва да се търсят неговите мотиви и да се определят реакциите на преговарящия. Нарушителите от групата, определена с термина „внимание“, са нестабилни, невротични и неадекватни. При тях като че ли ядът е незначителен фактор. Те се чувстват безсилни, разтревожени, измамени, слаби, изнервени. Могат силно да раздразнят полицейските служители.

Ядът е основен момент при нарушителите от група „сила“. Те изглеждат спокойни и сдържани, но ядът е около тях. По този начин те провокират и злоба у преговарящите, които могат да усетят как настоященият, изискващ нарушител ги кара да правят нещо, което изобщо не искат.

Барикадирането най-общо представлява случай, когато дадено лице се затваря в сграда, помещение или транспортно средство, често го укрепва с цел да възпрепятства достъпа на полицейските органи и да избегне задържане. Това е съпроводено със заплаха за използване или използване на сила, огнестрелно, хладно оръжие или други общоопасни средства.

Когато престъпници се барикадират заедно със задържани от тях лица и заплашват да ги убият, ако бъдат предизвикани от полицейските органи, имаме „ситуация със заложници“.

При ситуациите с барикадиране и вземане на заложници могат да се разграничат две основни разновидности:

- инструментално (преднамерено) или
- експресивно (инцидентно).

Причините за барикадирането от страна на престъпниците могат да бъдат различни:

- политически;
- икономически;
- религиозни;
- лично (с цел отмъщение, привличане на внимание, отчаяние, демонстриране на сила);

Причина за барикадирането може да бъде и психично заболяване.

Характеристика на местата за барикадиране

За да се осъществи барикадирането задължително е да има обект, който да бъде използван за прикритие и укритие. Най-често барикадирането се осъществява в сграда, но може да се извърши и в транспортно средство, самолет, кораб или автомобил.

При оценка на характера на населеното място е необходимо да се отчита характерът на застрояване на кварталите. То може да бъде гъсто почти без пролуки между сградите рядко наличие на свободно пространство между сградите и разпръснато постройките са на значително разстояние обикновено без всякаква връзка една с друга

Необходимо е да бъде извършена оценка на населеното място, където е извършено барикадирането – дали е гъсто заселено (без пролуки

между сградите) или е почти без пролуки, или е рядко населено (с голямо разстояние между сградите). Важно е да се установи дали има връзка между сградите. Самите сгради също трябва да бъдат с ясни характеристики от гл. т. на размери, етажи, строителни материали, от които са изградени, наличие на стълбища, асансьори, разположение на помещенията и др.

Характеристики на сградите:

- Размери;
- Етажност;
- превишение на височините над околността;
- околните сгради;
- типът строителство;
- строителните материали, от които са изградени;
- връзката с комуникационните системи;
- съоръженията за придвижване в сградата (стълбища, асансьори, ескалатори и др.) ;
- населеността;
- планировката на сградата (разположение на помещенията);
- входовете и изходите(основни и аварийни).

В полицейската практика намесата в ситуация с барикадирали се лица се извършва под формата на операция.

Операцията е съвкупност от съгласувани и взаимосвързани по цел, задачи, място и време действия, провеждани по единен замисъл и план от полицейски формирования, самостоятелно или във взаимодействие с други държавни органи, за пресичане на действия на лица, които за да избегнат законно задържане, поставят препятствия или условия за предаването си.

Варианти за намеса на полицейските сили зависещи най-вече от поведението на барикадирали се лица:

- предават се – след водене на преговори или демонстрация на сила, или поради умора, нарушителите се предават;
- въоръжена съпротива – престъпниците използват огнестрелно или друг вид оръжие, за да осуетят залавянето си;
- заплахата за живота на заложниците (ако има такива) – похитителите използват заложниците като жив щит и заплашват, че ще убият някого, ако исканията им не бъдат изпълнени;
- бягство – с автомобил или пеша.

Основни варианти на действие в ситуации с барикадирали се лица:

1. Преговори – използване на служители, специално обучени да водят преговори с цел убеждаване на барикадирали се лица да се предадат, за намаляване на агресивността и др.;
2. Щурмови операции – неутрализиране на похитителите чрез внезапни и бързи тактически действия и техники. Тези операции включват

използването на помощни средства – устройства за отвличане на вниманието, устройства за отваряне на помещения и др.

3. Снайперски операции – използват се специални снайперски екипи за прецизно поразяване на целта;

4. Комбинация от всички варианти, когато преговорите не доведат до успех.

При ситуации с барикадиране най-общо се спазва следния ред на действия от страна на полицейските органи:

- Приемане и проверка на сигнала;
- Изолиране на района на инцидента;
- Разузнаване;
- Преговори;
- Подготовка на операцията;
- Провеждане на операцията и
- Приключване на операцията.

Изолирането на района е първостепенна задача на полицейските сили при ситуации с барикадиране. По този начин се осигурява безопасността на живеещи и работещи в района граждани. Района се изолира с „двоен пръстен“ - вътрешен и външен периметър.

Вътрешен периметър

Силите, разположени по вътрешния периметър, изпълняват следните основни задачи:

- събиране и предаване на данни за положението, състоянието и действията на барикадиралите се и другите елементи на обстановката в контролирания район;
- проверка на лицата, които напускат територията на вътрешния периметър;
- осигуряване на екип (служител) за водене на преговори „лице в лице“;
- осигуряване на подход, влизане и оттегляне на тактически екипи за неутрализиране на нарушителите.

Външен периметър

Предназначен е за установяване на контрол върху достъпа в района на инцидента чрез ограничаване или недопускане движението на граждани или държавни органи към него с оглед тяхната безопасност.

Заема се от екипи, действащи като:

- контролно-пропускателни пунктове;
- постове;
- Кордони;
- патрули.

За постигане на добро управление и взаимодействие те са организирани в система, ръководена от едно длъжностно лице (най-целесъобразно от Охранителна полиция).

Разузнавателният етап може да се раздели на следните фази:

- събиране на данни за обстановката;
- систематизиране и оценка на данните;
- съставяне (формиране) на разузнавателна информация; -- разпространяване на разузнавателната информация.

5. Система за разузнаване

Съвкупност от силите, средствата и мероприятията, които се провеждат за събиране и изучаване на сведения за обекта и другите елементи на обстановката. Събраните данни са основа за последващата им обработка и осъществяване на управлението на силите в операцията.

Разузнаването се заключава в организираното използване на способите за тактическо и агентурно разузнаване:

- наблюдение;
- подслушване;
- фотографиране;
- разпит на задържани съучастници;
- разузнавателни беседи с жители от района на операцията;
- изучаване на документи;
- провеждане на демонстративни действия за проверка начина за действие или откриване точното местоположение на нарушителите и др.

Екипът (служителят) за водене на преговори също придобива важна информация, която трябва да бъде незабавно анализирана.

По-голямата част от инцидентите, при които се вземат заложници, и инцидентите с барикадиране могат да бъдат решени чрез преговори. Една от целите при преговорите е да се печели време.

Етапи на преговорите

- овладяване;
- същински преговори;
- развързка.

Характеристика на преговорите

Като висша цел в работата на правоохранителните органи се определя запазване живота на хората, станали жертва на криминално насилие. Представителите на държавата и правоохранителните органи преговарят в три случая:

- при вземане на заложници;
- при отвличания;
- при барикадиране.

Принцип при преговорите с престъпници е „командващите“ (ръководителите) да не преговарят, а преговарящите да не командват.

Колкото повече време се спечели, толкова повече са възможностите за постигане на споразумение или за освобождаване на по-голямо количество заложници.

Съществуването на сигурна комуникация, представляваща едностранно контролирана от властите връзка с престъпниците, е задължително условие за успешен преговорен процес.

За разрешаване на ситуацията със заложници е много важно действията на полицейските органи да бъдат възприемани сериозно, като реална сила.

Основни принципи при преговори с барикадирани се лица

- Избягвайте отрицателните отговори;
- Установете контакт и се опитайте да подтикнете похитителя да говори постоянно;
- Не давайте оценки и не принижавайте личността на престъпника;
- Не карайте престъпниците да чакат прекалено дълго;
- Внушете на похитителите, колко е важно запазването на живота на заложниците;
- Преговарящият екип трябва да пристигне на мястото на инцидента не по-късно от тактическия;
- При съгласие от страна на престъпника да се предаде, задължително трябва да се уговорят условията;
- Организацията и гарантирането на собствената безопасност на преговарящия.

Може условно да се раздели на следните фази:

- планиране и организиране;
- подготовка на силите и средствата;
- допълнителна подготовка на силите и средствата;
- формиране на групи (екипи) от системата на построението;
- контрол и помощ за изпълнението на заповяданите мероприятия.

Планирането на операцията е процес с изключително творчески характер. Той включва мисловно-аналитична дейност за последователно определяне на цели, варианти за действие, формулиране на решение и план.

Организирането на операцията е процес на практическа реализация на планираното разпределение на отговорности, поставянето на задачи и организиране на взаимодействие между групите (екипите).

Допълнителната подготовка на силите и средствата се провежда в кратки срокове и обикновено включва непосредствената подготовка на служителите за действие и подготовка на оръжието, помощните, техническите и защитните средства за непосредствено използване. В някои случаи могат да се проиграт определени ключови и сложни моменти от операцията.

Формирането на групи (екипи) включва разпределението на служителите между групите (екипите) съгласно плана за операцията и тяхното разполагане в определените пунктове, райони или позиции.

Контролът и помощта за изпълнението на заповяданите мероприятия се осъществява от определени от ръководителя на операцията лица, а за ключовите мероприятия - лично от него.

Имайки предвид спецификата на операциите, целесъобразно е ръководителят и оперативният щаб да използва следния ред за подготовка на операцията:

- запознаване с обстановката и първоначален анализ;
- определяне целта на операцията;
- определяне и разпореждане на мероприятия за допълнителна подготовка на силите и средствата и събиране на допълнителна информация;
- анализ и оценка на обстановката;
- формулиране на варианти за действие (концепции за провеждане на операцията);
- оценка и избор на вариант за действие (концепция за провеждане на операцията);
- формулиране на решение за провеждане на операцията;
- поставяне на задачи на групите (екипите);
- утвърждаване на решенията на ръководителите на групи (екипи);
- изготвяне (формулиране) на план за операцията;
- организиране на взаимодействието и осигуряването;
- прегрупиране (ако е необходимо).

6. Ред за подготовка на операцията.

Този ред за работа е целесъобразен за сравнително мащабна операция, за неутрализирането на барикадирали се лица, взели заложници и въоръжени с огнестрелно оръжие. Редът може да се промени, ако в операцията е привлечено само СТЗБД или заради други обстоятелства.

Запознаване с обстановката - извършва се чрез изслушване на докладите на първите реагирали при инцидента, оперативния дежурен, разкази на свидетели и личен оглед.

Първоначален анализ - състои се в изучаване и оценка на събраните до момента данни с цел определяне на: исканията на барикадирали се, тяхното местоположение, заплахите за гражданите, необходимата допълнителна информация, необходимите сили за първоначално реагиране (на управленско и изпълнителско ниво).

Целта на операцията представлява крайното желано състояние, резултатите, които трябва да бъдат постигнати за определен срок.

Целта на операцията следва да отговаря на някои задължителни изисквания:

- Конкретност;
- измеримост;
- ориентираност във времето;
- достижимост;

- не противоречивост.

Определянето на мероприятия за допълнителна подготовка на силите и средствата и събиране на допълнителна информация се основава на първоначалния анализ на обстановката и определянето на целите на операцията.

Разпореждането на мероприятия за допълнителна подготовка на силите и средствата и събиране на допълнителна информация се извършва от членове на оперативния щаб след утвърждаване от ръководителя на операцията или лично от него.

Анализът и оценката на обстановката представлява изучаване на факторите на обстановката, които оказват влияние върху подготовката и провеждането на операцията.

Анализът на обстановката трябва да даде отговор на въпроса какво е нужно да се направи, за да се намали неблагоприятното въздействие и да се използва благоприятното влияние на отделните фактори.

7. Анализ и оценка на обстановката.

При оценката на обекта за операцията (правонарушителите), ръководителят на операцията трябва да изучи и анализира наличната информация и да даде отговор на въпросите:

- кой е (кои са);
- къде се намира;
- какво прави в момента;
- защо го прави;
- какви са евентуалните му намерения.

На тази основа се формулират хипотези за вероятното поведение на обекта по време на операцията.

Оценка на взетите заложници-ако барикадирането е съпроводено със вземане на заложници.

Ръководителят на операцията трябва да определи:

- техния брой;
- възраст;
- пол;
- професия;
- здравословно състояние;
- поведение до момента на намесата.

При продължително във времето барикадиране той следва да отчете възможността за развиване на т. нар. стокхолмски синдром и последиците от него.

8. Видове оценки

- Оценка на дейността на други сили, провеждана в същия район или по същите обекти.

- Оценка на информацията за всички сили (от собственото структурно звено или други институции), които може да действат в района на провеждане на операцията. Те могат да работят за решаване на собствени задачи или да действат в интерес на подготвяната операция.
- Оценка Районът на операцията от топографска гледна точка, т.е. оценява се местността, местните предмети, характеристиките на сгради, транспортни средства и как те ще влияят на действията. Изучават се всички елементи на местността в района на операцията и по маршрутите за движение до него.
- определят се благоприятните и неблагоприятните тактически свойства на местността и обектите.
- Оценка на атмосферните условия (метеорологичната обстановка).
- Оценка на частта от денонощието.
- Оценка на астрономическите данни.
- Оценка на собствените сили - трябва да се установи в състояние ли са формированията, включени в операцията, да изпълнят задачите при дадените условия.

Тази оценка е целесъобразно да се раздели на четири елемента:

- Сили;
- Средства;
- Тактика;
- организационна структура.

Ръководителят на операция прави изводи за: най-удобните пунктове, райони, рубежи за разполагане, направления за тактически действия на собствените сили.

Населението в района на операцията трябва задълбочено да се оцени. При това е необходимо да се направят изводи за: мерките за осигуряване на безопасност на населението; мерки за маскировка (скриване) на действията; най-подходящото време за провеждане на операцията; други, в зависимост от обстановката.

Оценка на собствените сили.

Необходимо е да се даде отговор на въпросите:

- кои са силите и средствата, предвидени (необходими) за операцията;
- къде се намират;
- какво правят;
- степен на подготовка;
- опит в такъв вид действия;
- възможности на средствата на базата на тяхното количество и качество от техническа и тактическа гледна точка и др.

След оценка на силите ръководителят на операцията трябва да направи изводи за: достатъчността им; разпределението им по елементи на

построението; какви задачи да се възложат; каква допълнителна подготовка да се проведе.

Средствата се оценяват в технически, тактически и количествен аспект, при което се правят изводи за: начина за използване на оръжието и другите средства; тяхната достатъчност; разпределението им между формиранията; ограничения за използването на едни или други средства.

Тактиката е необходимо да се оценява като степен на овладяване на индивидуално и екипно равнище както по отношение на действия, така и по отношение на тактическо мислене, ръководство и управление на участващото формирование.

Организационната структура трябва да се оцени от гледна точка на приспособимост за изпълнение на предстоящата задача.

Оценката на горепосочените и други фактори трябва да се направи задължително от представители на съответните формирования, участващи в операцията, при това детайлно за всяко едно от тях.

При оценката на отделните фактори на обстановката (средата) ръководителят на операцията и оперативният щаб може да формулират няколко идеи за провеждане на операциите. Някои от тях могат да прераснат в детайлни варианти за действие (концепции, замисли), а други да отпаднат.

9. Формулиране на варианти за действие (концепции, замисли)

Представява изграждане на мислени модели (два или повече) за провеждане на операцията.

Целесъобразно е всички варианти за действие да включват няколко задължителни елемента, за да се улесни изборът впоследствие:

- цел на операцията (задължително - обектите на операцията, времето, района и участващите сили);
- последователността за използване на тактическите и други способности;
- вариантите за неутрализиране съпротивата на нарушителите;
- построение (разпределение на силите по групи и екипи);
- мерки за контрол (районите, пунктовете, рубежите, маршрутите и направленията, които трябва да се заемат и използват от формированията).

Формулирането на решението за провеждане на операцията се извършва на основата на избрания вариант за действие и следва да включва:

- избрания вариант за действие (концепцията, замисъла за операцията);
- задачи на формированията (основни, поддържащи, осигуряващи);
- фази на операцията, по които ще се организира взаимодействието и осигуряването;

- елементи на системата за управление.

Утвърждаване на решенията на ръководителите на групи (екипи). След като вземат решение ръководителите на групи (екипи) го докладват на ръководителя на операцията. Той го утвърждава или внася корекции, ако е необходимо.

Поставянето на задачи може да стане с устна или писмена заповед или разпореждане. Целесъобразно е заповедта за провеждане на операцията да се структурира по следния начин:

- обстановка (обекти на операцията, заложници, ако има, и други ключови изводи от оценката на обстановката);
- задача на силите (общата задача на всички сили в операцията);
- изпълнение (концепция, задачи на групите, указания по взаимодействието);
- осигуряване (разузнаване, използване на помощни средства, логистично осигуряване, правно осигуряване и др.); -□ управление.

Формулирането (изготвянето) на план за операцията представлява конкретизиране и детайлизиране на решението за нейното провеждане.

Планът не трябва да поставя изпълнителите в условия на неопределеност и да позволява двусмислено тълкуване.

Спецификата на големите по мащаб операции може да наложи изготвянето на един общ план и няколко частни планове.

Общ план за операцията трябва да съдържа (вариант):

1. характеристика на обекта на операцията, данни или хипотези за местоположението и поведението (снимки, схеми и др. в приложения към плана);
2. целите на операцията;
3. основания за провеждане на операцията (заповеди и др. в приложението към плана);
4. елементите от системата на построение на силите и средствата, разпределени по количество и вид (може във вид на таблица);
5. зоните на отговорност на формиранията, маршрутите, пунктовете, рубежите, районите (може във вид на схема, скица, върху топографска карта или план);
6. предвиденото разполагане на формиранията в района на операцията на всеки етап, фаза и времето (сроковете) за изпълнение на отделните задачи;
7. предвиденото разполагане на поддържащите и осигуряващите формирания и основните мероприятия, които трябва да изпълнят;
8. предвиденото разполагане на пунктовете за управление на всеки етап и фаза на операцията;
9. системата за ориентиране и свързка;
10. планираното взаимодействие вътре в състава на силите и с други държавни органи.

Организирането на взаимодействието е практическата дейност по съгласуване действията на всички елементи от построението по цел, задачи, място и време. Извършва се след утвърждаване на решенията на ръководителите на групи и екипи.

В хода на тази дейност се съгласуват действията на формирования от по-долните йерархични нива както по между им, така и с други участващи звена, съгласно плана за операцията.

Прегрупиране се извършва, ако планът изисква част от екипите или служителите, които са изпълнявали задачи по изолация на района, събиране на информация и др., да заемат други позиции за изпълнение на нови задачи. Прегрупирането трябва да се извърши скрито или камуфлирано, ако е необходимо да се проведе едновременно с мероприятия за отвлечение на вниманието.

10. Дейност на ръководителя на специализираното тактическо звено. Основната форма за силова намеса, която се използва за обезвреждане на барикадирали се лица, са щурмовите операции.

Детайлното планиране и организиране на такъв вид операции е отговорност на ръководителя на специализираното тактическо звено.

Щурмуването (щурмът) следва да се разбира като неутрализиране на заплахи в определен район чрез прилагане на бързи и решителни действия и техники .

Щурмуването по правило се извършва в закрито пространство (сграда, помещение, транспортно средство).

В основата на щурмуването и атакуването са стремителните действия на специално подготвени полицейски сили, наречени щурмови формирования (групи, екипи), изпълняващи точно определени задачи, при които взаимното осигуряване и стремежът за създаване на тактическо преимущество са водещи правила.

Задачите на щурмуването:

- задържане (обезвреждане) на барикадиралите се;
- освобождаване на заложници (ако има);
- отвлечение на вниманието от други сили за силова намеса.

Основните причини да се използва щурмова операция като форма на намеса са:

1. Непосредствено е застрашен животът и здравето на граждани, взети за заложници.
2. Определени обекти се контролират от барикадиралите се лица. Обектите представляват важни съоръжения, елементи на инфраструктура или територия, от чието използване зависи животът и здравето на граждани. Невъзможността за използване на тези обекти води до големи икономически загуби или затрудняване на нормалния обществен живот.

Незаконният контрол над тези обекти оказва негативно въздействие върху обществото и застрашава правните устои на държавата.

Основни причини да не се използва щурмуване:

1. Съществуват възможности барикадиралите се да се предадат след преговори.
2. Наличните сили, средства и информация (като качество и количество) не позволяват да се неутрализират сигурно всички заплахи. Съществува извънредно голям риск за живота и здравето на невинни граждани и участниците в операцията.
3. Възможни са по-безопасни варианти за изпълнение на задачите.

11. Видове щурмуване

Според целта щурмовите операции са:

- за спасяване на заложници и отвлечени - следва да се възлага само на специално подготвени (обучени и екипирани) за освобождаване на заложници формирования. Не всички специализирани тактически звена са в състояние да проведат такава операция;
- задържане на барикадирани се лица.

Според степента на подготовка:

- преднамерено - характеризира се с прецизно планиране, основано на детайлна информация за обстановката, задълбочено разузнаване, подготовка на силите и тренировки;
- инцидентно - когато няма възможност за детайлно разузнаване на обектите. Подготовката на инцидентен щурм се провежда при крайно ограничено време, силите и средствата са сведени до наличните в района на сблъсъка, възможностите за управление са намалени и следва да се разчита на инициативността на изпълнителите.

Едновременно или последователно - когато обектите на операцията са повече от един.

Едновременно щурмуване имаме, когато установяването на контрол върху всички обекти в района на инцидента започне по единен сигнал.

Последователно щурмуване е целесъобразно да се прилага, когато броят на обектите в района на инцидента са повече от броя на наличните екипи или се намират на голямо разстояние един от друг.

Основни и за въвеждане в заблуда (за отвличане на вниманието) - според значението си за постигане целите на намесата, такава разделение е препоръчително при провеждане на операции в сложна обстановка.

Основните операции са предназначени за постигане на основната цел - обезвреждането на барикадиралите се.

Операциите за отвличане на вниманието могат да се разделят на два вида: демонстративни и имитационни.

12. Условия за успех на щурмуването

Всеки участник в операцията трябва да разбира и да може да прилага принципите и правилата за щурмуване:

- изненада;
- скорост;
- шоково въздействие.

Трите принципа са взаимно свързани. Шоковото въздействие, в съчетание със скоростта, увеличава изненадата. От своя страна изненадата позволява увеличаване на скоростта. Когато трите принципа се прилагат от добре трениран, добре ръководен и екипиран екип, тогава вероятността от успех е много висока и щурмовата операция може да бъде осъществена без използване на огнестрелно оръжие и без човешки жертви.

След пристигане в района на инцидента ръководителят на звеното се запознава с обстановката, поставя задачи и изпраща екипи за наблюдение и снайпер-контрол. Определя място за изчакване на останалата част от звеното и може да постави задача на заместника си (ръководителите на екипи) за разработване на варианти за незабавно реагиране, ако обстановката го наложи.

При формулиране на вариант за действие на тактическото звено ръководителят на операцията трябва задължително да определи: - □ вида на щурмуването;

- организационната структура, числеността и отговорностите (задачите) на екипите;
- средствата;
- мерките за контрол;
- формата на построението и техниките за придвижване при подхода към обекта.

Организационната структура обикновено се състои от четири елемента, състоящи се от една или повече тактически единици, предназначени за:

- управление;
- щурмуване;
- прикриване (поддръжка); - □ осигуряване.

Конкретната обстановка на различните операции може да наложи формирането на екипи със специфично предназначение: за задържане (обезвреждане) на похитители; спасяване и евакуация на заложници; охрана и др.

Отговорностите на екипите

Екипът за управление е предназначен за осъществяване на командно-управленските функции - планиране, организиране, контролиране, мотивиране. Състои се от ръководителя на звеното, неговия заместник (ако има) или един служител за подпомагане на ръководителя

при приемане, предаване на информация, прикритие по време на активните тактически действия.

Щурмовите екипи са предназначени за непосредствено неутрализиране на обектите. Състоят се от 2 и повече тактически двойки или тройки. При наличие на заложници, един или повече екипи (двойки, тройки) са предназначени за обезвреждане на похитителите, а други - за спасяване (защита и извеждане) на заложниците.

Прикриващите (поддържащите) екипи са предназначени за непосредствено прикриване и оказване на помощ на щурмовите формирования - с огнестрелно оръжие (снайперско и др. дългоцевно оръжие), с помощни средства (бронирани машини, вертолети, химически средства и др.). Те действат в тясно взаимодействие с екипите от вътрешния периметър.

Осигуряващите екипи са предназначени за наблюдение, преодоляване и разрушаване на прегради, осигуряване на влизане с използване на алпийска екипировка и други. Действат непосредствено с щурмовите екипи.

Има случаи, когато е невъзможна или нецелесъобразна специализацията на различни организационни структури и те да действат като универсални.

Средствата за използване в операцията зависят от задачата, числеността и въоръжението на барикадиралите се, особеностите на сградата (помещенията) и поставените препятствия, прилежащата местност и други фактори, които включват подходящи за изпълнение на задачата огнестрелни оръжия; помощни средства, защитни средства, технически средства.

Мерките за контрол са предназначени да съгласуват действията на участващите формирования и да се увеличи ефектът от техните тактически възможности. Изхождайки от обстановката, ръководителите на операции определят само тези мерки (възможния минимум), които са необходими за успешното приключване на операцията.

13. Мерки за контрол

Мерките за контрол, които могат да се определят при щурмови операции, са:

- изходен пункт (район);
- маршрути за движение;
- пункт за разсредоточаване;
- пункт за начало на щурмуването (атакуването);
- време за начало на щурмуването;
- пункт за достъп;
- зони за отговорност в обекта за щурмуване; - □сборен пункт (пунктове).

Изходният пункт за шурмуване е мястото, откъдето започва движението към обекта на операцията.

Ако в шурмовата операция участват повече от едно формирование и обстановката налага самостоятелно придвижване към района инцидента, може да се определи повече от един изходен пункт.

Маршрутите се определят за постигане на бързина, добра координация и скритост при движението към обекта на операцията.

Освен основни маршрути, трябва да се определят и резервни. Пунктът за разсредоточаване е място, даващо възможност за скрито наблюдение към обектите, където може отново да се уточнят задачите и се пристъпва към тяхното изпълнение. Ако е необходимо тук се уточнява и взаимодействието между формированията.

Пунктът за начало на шурмуването е целесъобразно да се избира в непосредствена близост до обекта за шурмуване, като се използват всички възможности за прикриване, укриване и маскировка. Това обикновено е най-близкото (последно) скрито място до обекта.

Време за начало на шурмуването е моментът, в който първите формирования напускат пункта за начало на шурмуването. Определя се при провеждане на едновременни действия за установяване на контрол в няколко зони на отговорност или за съгласуване с други операции - например за отвлечане на вниманието.

Пунктът за достъп (мястото за проникване в обекта на шурмуване - сграда, транспортно средство) трябва да се избира така, че да осигурява изненада и максимална сигурност при влизане.

Зоните на отговорност на екипите може да се определят като територия (част от обекта, района за шурмуване). При наличие на детайлна информация зоните за отговорност може да се определят поточно.

Пункт (линия) за край на шурмуването е мястото (условна линия), което се определя за край на шурмовите (активните тактически) действия. Шурмовите формирования не трябва да преминават по-напред от този пункт или линия.

Позициите на екипите (служителите) за поддръжка (прикритие) и осигуряване се избират в зависимост от задачата и условията на конкретната обстановка така, че да дават възможност за:

- надеждно прикритие и маскировка;
- сигурна връзка, взаимодействие и безопасност при използване на оръжие и помощни средства;
- добър обзор и обстрел на снайперски екипи (ако има);
- бързо и сигурно неутрализиране на заплахи за шурмовите екипи.

Сборен пункт (район) е участък от местността, предназначен за съсредоточаване на силите и средствата след приключване на шурма. Тук се провеждат някои от мероприятията по приключване на операцията.

Формата на построението (бойния ред) при придвижване (подход) към обекта зависи от тактическите свойства на местността (сградата), видимостта (атмосферните условия) и броя, вида и разположението на опасните зони. Ръководителите на групи и екипи може да използват следните форми на построение: колона; линия; ешелон (ляв, десен); кутия (квадрат); диамант (ромб); клин; обратен клин (вилка).

14. Техники за придвижване на тактическата група към обекта.

Ръководителят на групата (екипа) използва различните видове построения в съчетание с основните техники за придвижване:

- Едновременно придвижване;
- Придвижване с прикриване;
- Последователно придвижване.

Едновременно придвижване (непрекъснато придвижване). Тази техника се използва, когато е необходима бързина на придвижването и не се очаква контакт (среща) с правонарушителите. Всички служители (съставни тактически единици) се придвижват едновременно.

Придвижване с прикриване. Тази техника се използва, когато е възможен контакт с правонарушители, но скоростта е от значение.

Последователно придвижване се използва, когато се очаква контакт (среща) с правонарушители. Съществуват две разновидности на тази техника:

- със смяна на водещия (редуващо се) последователно придвижване („смяна на водача“);
- без смяна на водещия (изчакващо) последователно придвижване („следвай водача“).

Решението се докладва на ръководителя на операцията за утвърждаване. Впоследствие, на основата на взетото решение, се поставят задачи на екипите. Задачите се поставят на общ инструктаж на групата, а когато няма такава възможност - само на ръководителите на екипи.

Задачи на екипите Обстановка

- ход на инцидента;
- обекти на операцията - описание на барикадиралите се, заложенници (ако има) и изводи за очакваното поведение;
- организация на силите в района на инцидента; - □ключови изводи от оценка на обстановката.

Задача на СТЗБД - задачата, поставена от ръководителя на общата операция.

Изпълнение (ред за изпълнение на операцията)

- замисъл за операцията (избраният вариант за действие);
- задачи на тактическите екипи (състав, зона за отговорност, последователност на действията, кой е ръководител);

- указания по взаимодействието (мерки за контрол за координиране действията на екипите).

Осигуряване

- система за наблюдение и ориентиране;
- място на екипа за водене на преговори и връзка с него;
- указания за използване на огнестрелно оръжие и помощни средства;
- указания за снабдяване с боеприпаси и помощни средства (ако е необходимо);
- медицинска евакуация и долекарска помощ при раняване;
- осигуряване от страна на гражданските власти;
- други (ако е необходимо).

Управление

- начин за връзка (радиостанции, основен и резервен канал и др. начини за връзка).
- сигнали и позивни;
- указания за докладване и обмен на информация;
- място на пункта за управление на операцията и начинът за връзка с него;
- заместник.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Барикадирането е временен, необмислен и неефективен начин на даден човек да реши някакъв личен проблем. Решението за това може да е взето ненадейно, а може и да е планирано. Целта е нещо да стане, а не да се реши въпросът.

В научен аспект се различават две основни разновидности на ситуациите на барикадиране и вземане на заложници - преднамерено и инцидентно. Като преднамерени се разглеждат случаите, когато барикадирането и вземането на заложници са средство за оказване на натиск в името на постигане на определена цел. Извършителите са наясно в подробности както за начина на извършване на престъплението, така и вариант за оказване на съпротива при силова намеса.

От своя страна инцидентния вариант на барикадиране е резултат от определено емоционално поведение, което трудно може да бъде предсказано или очаквано. В тези ситуации обикновено извършителите имат проблем, който не могат да решат, и поради липса на без рисков план прибегват към барикадиране, понякога с вземане на заложници. Психически извършителите могат да се определят често пъти като депресирани, превъзбудени, отчаяни хора или психопати. Престъпници, които са заварени на мястото на престъпление, също могат да предизвикат подобни инциденти. Условията им обикновено са трудни за изпълнение.

Причините за извършване на преднамерено барикадиране са свързани с целите на лицата или организациите, които го извършват. Те се класифицират от науката като политически, религиозни, икономически, лични. Политическата мотивация за барикадиране е свързана с недоволство от политическата система в държавата или света, несъгласие с определени политически решения. Предприема се традиционно от екстремистки настроени хора или организации. От своя страна религиозната мотивация за барикадиране се среща сред някои сектантски организации като начин и възможност да предотвратят намеса на органите за сигурност за неутрализиране на тяхна незаконна дейност. От друга страна икономическата мотивация е свързана със стремежа за незаконно забогатяване на хора с престъпни намерения. Чрез планирано барикадиране те поставят условия, включващи откуп в замяна на освобождаването на граждани, взети за заложници.

Личните причини са свързани с психическото състояние на човек. Според Чарлз Ремзбърг те биват четири групи, наречени: внимание, сила, отмъщение, отчаяние. Когато причината е внимание, барикадиралият се има проблем, чието решение е над възможностите му, и прилага насилие, за да се справи.

Причина за барикадиране може да бъде и някакво психично заболяване. Степента на опасност варира в зависимост от поставените от субектите цели. Според Ремзбърг най-опасни са онези, които се ръководят от параметрите „сила“ и „отмъщение“. „Отчаяните“ често предизвикват стрелба срещу себе си, тъй като не могат да извършат самоубийство поради конкретни съображения. Онези, които искат да им се обърне „внимание“ от страна на цялото общество, представляват по-голяма заплаха за заложниците си.

Друга типична причина за барикадиране може да бъде заварването на правонарушител на място на престъпление - по време на грабеж, отвлечане или други ситуации.

Библиография – Използвана литература:

- "СПЕЦИАЛНА ПОЛИЦЕЙСКА ТАКТИКА" И. Станчев. 2005
- [Високорискови ситуации](#)
- Високорискови полицейски операции – Иван Станчев – 2013 -Военно издателство.
- Операция за обезвреждане на барикадирали се лица, С., 2008 г., Иван Станчев, В. Николов и С. Куртев
- Оперативно бойна подготовка, – Иван Станчев – С., 2001 г.

Студент: Георги Сачков
Факултетен № МССТ 6390